

נספח:

השוואה בין נתוני רישום הטראומה לנתוני המשטרה

2009

נספח:**השוואה בין נתוני רישום הטרואומה לנתוני המשטרה – 2009**

עד שנת 2007 התבסס מסד נתוני תאונות הדרכים בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס) על נתוני המשטרה בלבד. בהתאם להחלטות הוועדה הציבורית לנושא מסד נתוני תאונות דרכים (2006) והחלטות ועדת שיינין, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים והלמ"ס שמו למטרה להרחיב את בסיס המידע של נתוני תאונות הדרכים על-ידי קבלת נתונים מגורמים נוספים.

בשנת 2004 הלמ"ס ערכה במימון הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים שני מחקרים, האחד בחן את התיקים שסווגו במשטרה כתיקי "כללי עם נפגעים" (המחקר התייחס לשנים 2001-2002) והשני השווה בין נתוני נפגעים בתאונות דרכים כפי שהם רשומים בקובץ המשטרה ובין נתוני נפגעים בתאונות דרכים כפי שהם רשומים בתשעה בתי חולים בהם פעלו מרכזי טראומה בשנת 2002 (המחקר התייחס לשנת 2002). תוצאות מחקרים אלו הוכיחו כי קיים פער בין מספר המאושפזים בעקבות תאונות הדרכים לפי רישומי מערכת הבריאות ומספר המאושפזים לפי דיווחי המשטרה.

השוואת נתוני המשטרה לנתוני בתי החולים העלתה כי למרות שקיימת התאמה רבה בין נתוני המשטרה לבתי החולים ברוב המשתנים, בכל הנתונים שמצביעים על חומרת הפגיעה ישנו חוסר התאמה משמעותי בין נתוני המשטרה לנתוני בתי החולים. חוסר ההתאמה של נתוני חומרת הפגיעה גורם לכך שהנתונים המפורסמים על-ידי הלמ"ס אודות פצועים קשה בתאונות דרכים, שכאמור מתבססים על סיווג המשטרה בלבד, עלולים לסבול מתת דיווח.

בהתאם לחוזה שנחתם בשנת 2007 עם מכון גרטנר לחקר אפידמיולוגיה ומדיניות בריאות, מדי חודש מועברים ללמ"ס נתונים נבחרים ממערכת רישום הטרואומה כגון משך אשפוז, חומרת הפגיעה (ISS – Injury Severity Score) ויעד שחרור של נפגעי תאונות דרכים שאושפזו ב־17 בתי חולים המטפלים במעל ל־80% מנפגעי תאונות דרכים המובהלים לבתי חולים. בלמ"ס מוצלבים נתוני הטרואומה עם נתוני המשטרה. בעקבות העברת נתונים אלו, ניתן לקבל תמונה שלמה ומדויקת יותר על מספר התאונות בכל רמת חומרה ועל מאפייני חומרה רפואיים ולא רק מנהליים. כך למשל, הגדרת "פצוע קשה" יכולה להתבסס גם על משך האשפוז על-פי נתוני מערכת הבריאות וגם על-פי חומרת הפגיעה הרפואית ולא רק על סמך הגדרה המנהלתית של "אשפוז מעל ל־24 שעות שלא לצורך השגחה בלבד".

מכיוון שבשלב זה נתוני הנפגעים בתאונות דרכים לא מתקבלים מכל בתי החולים בארץ, נתוני הטרואומה עבור אותם מקרים שעל-פי המשטרה פונו ל־17 בתי החולים שבמדגם ועל-פי נתוני הטרואומה הגיעו מתאונות דרכים מוצגים בנפרד בנספח זה. נתונים אלה עובדו על-ידי הלמ"ס והם ראשוניים בלבד.

מתודולוגיה

1. קישור נתוני הטראומה לנתוני תאונות הדרכים של המשטרה נערך על-פי מספרי תעודת זהות, שנת לידה של הנפגע, תאריך התאונה, שם משפחה ושם פרטי של הנפגע: ממכון גרטנר התקבלו 8,116 רשומות, מתוכן: 5,426 רשומות נמצאו בקובץ המשטרה (67%), 2,690 רשומות לא נמצאו בקובץ המשטרה (33%).
2. הלוחות שהופקו מתייחסים לתאונות שאירעו בשטחי ישראל ללא מחוז ש"י. נלקחו רק נתוני נפגעים שלהם נפתח תיק ת"ד במשטרה עם תוספת של תאונות שהפכו מקלות לקשות (תיק ת"ד מורחב - לאחר שילוב הטראומה היו תאונות שעברו מכללי לת"ד).
3. חומרת הפגיעה נקבעה לפי משך השהיה בבית-חולים על-פי נתוני הטראומה (תאריך שחרור פחות תאריך הגעה לבית-חולים). פצוע קשה הוגדר כאחד שתאריך השחרור פחות תאריך ההגעה היה גדול מ-1, ופצוע קל הוגדר כאחד שתאריך השחרור פחות תאריך ההגעה היה קטן או שווה ל-1.

עיקר תוצאות שילוב נתוני רישום הטראומה עם נתוני המשטרה

בשנת 2009 כתוצאה משילוב נתוני רישום הטראומה עם נתוני המשטרה (קביעת חומרת הפגיעה לפי משך האישפוז שחושב מנתוני הטראומה) גדל מספר הפצועים הקשה וקטן מספר הפצועים הקל, כמפורט בלוח 1:

לוח 1

מספר ההרוגים, הפצועים קשה והפצועים קל על-פי נתוני רישום הטראומה ועל-פי נתוני המשטרה

סוג קובץ	הרוגים	פצועים קשה	פצועים קל	סה"כ
סה"כ ת"ד ללא מחוז ש"י	314	1,741	29,777	31,832
17 בתי חולים: חומרת פגיעה לפי המשטרה	202	1,531	22,618	23,351
17 בתי חולים: חומרת פגיעה לפי רישום הטראומה	204	3,656	20,923	24,783

מכיוון שהגדרת פצוע קשה היא הגדרה "מנהלתית" בעיקר (24 שעות אשפוז ויותר), לוחות 2-4 מספקים תמונה מפורטת יותר של חומרת הפגיעה המבוססת על מדד רפואי לחומרת הפגיעה (ISS), ימי אשפוז ויעד שחרור.

לוח 2

התפלגות חומרת הפגיעה (ISS – Injury Severity Score) של מאושפזים מעל 24 שעות ממערכת רישום טראומה (17 בתי חולים)

התפלגות באחוזים	סה"כ מאושפזים מעל 24 שעות	חומרת פגיעה (ISS)
54.5%	1,992	8-1 (פצוע קל)
22.7%	831	9-15 (פצוע בינוני)
10.5%	383	16-24 (פצוע קשה)
8.2%	301	25-75 (פצוע קשה מאוד)
4.1%	149	ריקים
100%	3,656	סה"כ

לוח 3

התפלגות ימי אשפוז של מאושפזים מעל 24 שעות ממערכת רישום טראומה (17 בתי חולים)

הערות	התפלגות באחוזים	סה"כ מעל 24 שעות (פצועים קשה)	ימי אשפוז
מופיעים רק בקובץ המשטרה ולא מופיעים בקובץ הטראומה	3.9%	143	ריקים
הועברו לבית חולים אחר	0.2%	7	0 עד 1
	24.8%	906	2
	13.5%	493	3
	23.0%	842	4 עד 6
	20.7%	756	7 עד 14
	6.2%	225	15 עד 21
	7.8%	284	+22
	100%	3,656	סה"כ

לוח 4

**התפלגות יעד שחרור של מאושפזים מעל 24 שעות
לפי רישום טראומה (17 בתי חולים)**

התפלגות באחוזים	סה"כ מאושפזים מעל 24 שעות	יעד שחרור
4.0%	146	ריקים
80.3%	2936	בית
0.1%	4	נפטר לאחר יותר מ 30 יום ממועד התאונה
0.8%	30	בית חולים אחר
14.3%	522	מוסד שיקומי/ סיעודי/ כולל מגורים
0.4%	13	מחלקה שלא לצורך טיפול בטראומה
0.1%	5	9-8 אחר ולא ידוע
100	3656	סה"כ

ניתוח פרטני יותר של הקשר בין מספר ימי האשפוז וחומרת הפגיעה (לפי ה-ISS) של נפגעי תאונות הדרכים שהוגדרו "פצועים קל" על-ידי המשטרה, למרות שעל-פי נתוני הטראומה הם היו מאושפזים למעלה מ-24 שעות, מתואר בלוח 5.

לוח 5

**התפלגות משך האשפוז בכל רמת ISS באחוזים
עבור 2,163 פצועים שהוגדרו כ"פצועים קל" על-ידי המשטרה
אך אושפזו מעל 24 שעות על-פי נתוני רישום מערכת הטראומה
(17 בתי חולים)**

סה"כ	ISS –Injury Severity Score					ימי אשפוז
	לא ידוע	75-25 (קשה מאוד)	24-16 (קשה)	15-9 (בינוני)	8-1 (קל)	
N = 799	0	2.6%	14.7%	22.6%	44.3%	2
N = 370	50%	7.7%	16%	12.8%	18.7%	3
N = 246	0	7.7%	15.3%	13.4%	10.5%	4
N = 167	0	2.6%	8%	9.8%	7.2%	5
N = 114	0	17.9%	5.3%	8.3%	4.1%	6
N= 467	50%	61.5%	40.7%	33.1%	15.3%	+7
N = 2,163	100% N = 2	100% N = 39	100% N = 150	100% N = 447	100% N = 1,525	סה"כ

בדומה לשנת 2008, מנתונים אלו ניתן לראות שישנו יחס חיובי בין משך ימי האשפוז לחומרת הפגיעה. 44% מהמאושפזים במשך יומיים בבית חולים היו עם חומרת פגיעה (ISS) של 1-8 (הנמוכה ביותר) ו-61% מהמאושפזים למשך שבוע ומעלה היו עם חומרת הפגיעה הגבוהה ביותר של 25-75. רוב הפצועים קל על-פי המשטרה שאובחנו כפצועים קשה על-פי הטרואומה (עם אותה הגדרה של 24 שעות) הוגדרו כפצועים קל מבחינה רפואית (ISS<9) ומתוכם 63% אושפזו ליומיים או שלושה בלבד. בנוסף, 54% (1169) מתוך קבוצה זו אושפזו ל-2-3 ימים בלבד. יחד עם זאת 9% (189) מהפצועים "קל" על-פי המשטרה אושפזו ליותר מיממה ואובחנו כפצועים קשה או קשה מאוד על-פי מדדים רפואיים (ISS>16).

בלוחות 6-8 מבוצעת השוואה של חומרת הפגיעה של פצועי תאונות הדרכים בהתבסס על משך ימי האשפוז בנתוני קובץ רישום הטרואומה לעומת נתוני קובץ המשטרה של נפגעי תאונות הדרכים באותם 17 בתי חולים. חומרת הפגיעה נקבעת לפי ההגדרה המנהלית של "פצוע קשה" - מאושפז מעל 24 שעות בבית חולים.

מניתוח הנתונים עולה כי בקובץ רישום הטרואומה הפצועים קשה מהווים כ-15% מסך כל הנפגעים בהשוואה ל-7% בקובץ המשטרה ובהתאם, מספר הפצועים קל בקובץ רישום הטרואומה נמוך מזה שבקובץ המשטרה (84% ו-93%).

בתאונות בדרכים עירוניות, מספר הפצועים קשה בקובץ רישום הטרואומה עומד על 15% מסך כל הפצועים לעומת 6% בקובץ המשטרה. פער זה נשמר גם בקרב הפצועים קשה בתאונות בדרכים בינעירוניות (14% לעומת 7%).

אחוז הפצועים קשה מסך כל הנפגעים גבוה יותר בקובץ הטרואומה בהשוואה לקובץ המשטרה גם בהתייחס לכל סוגי הנפגעים ולכל קבוצות הגיל. הבדלים בולטים ניתן לראות בקרב נהגי האופנוע והאופניים (24% ו-45% בהתאמה בקובץ רישום הטרואומה לעומת 10% ו-23% בהתאמה בקובץ המשטרה).

לוח 6

נפגעים בתאונות דרכים לפי סוג דרך וחומרה

סוג דרך	חומרת פגיעה	נפגעים				התפלגות
		נפגעים מ-17 בתי החולים הגדולים		נפגעים מ-17 בתי החולים הגדולים		
		סה"כ נפגעים ת"ד	חומרה לפי רישום הטרואומה	חומרה לפי המשטרה	סה"כ נפגעים ת"ד	
עירוני	הרוגים	133	94	96	1%	1%
	פצועים קשה	1045	921	2432	5%	6%
	פצועים קל	18,873	13889	13443	94%	93%
	סה"כ	20,051	14904	15971	100%	100%
בינעירוני	הרוגים	181	108	108	2%	1%
	פצועים קשה	696	610	1224	6%	7%
	פצועים קל	10,904	7729	7480	93%	91%
	סה"כ	11,781	8447	8812	100%	100%
סה"כ	הרוגים	314	202	204	1%	1%
	פצועים קשה	1741	1531	3656	5%	7%
	פצועים קל	29,777	21618	20923	94%	93%
	סה"כ	31,832	23,351	24,783	100%	100%

נפגעים בתאונות דרכים לפי סוג נפגע וחומרה

התפלגות			נפגעים			חומרת פגיעה	סוג נפגע
נפגעים מ-17 בתי החולים הגדולים		סה"כ נפגעים ת"ד	נפגעים מ-17 בתי החולים הגדולים		סה"כ נפגעים ת"ד		
חומרה לפי רישום הטראומה	לפי המשטרה		חומרה לפי רישום הטראומה	לפי המשטרה			
3%	3%	1%	75	75	314	הרוגים	הולכי רגל
39%	20%	5%	1080	503	1741	פצועים קשה	
59%	77%	94%	1637	1893	29,777	פצועים קל	
100%	100%	100%	2792	2471	31,832	סה"כ	
0%	0%	1%	37	36	60	הרוגים	נוסעים*
10%	4%	3%	818	325	342	פצועים קשה	
90%	96%	96%	7622	7700	10,485	פצועים קל	
100%	100%	100%	8477	8061	10,887	סה"כ	
1%	1%	1%	66	66	100	הרוגים	נהגי רכב**
9%	4%	3%	933	375	444	פצועים קשה	
90%	96%	96%	9415	9568	13,479	פצועים קל	
100%	100%	100%	10414	10009	14,023	סה"כ	
1%	1%	1%	21	20	33	הרוגים	נהגי אופנוע
24%	10%	10%	664	261	321	פצועים קשה	
75%	89%	89%	2054	2242	3,011	פצועים קל	
100%	100%	100%	2739	2523	3,365	סה"כ	
1%	2%	4%	5	5	15	הרוגים	נהגי אופניים
45%	23%	22%	161	67	78	פצועים קשה	
54%	75%	74%	195	215	268	פצועים קל	
100%	100%	100%	361	287	361	סה"כ	
1%	1%	1%	204	202	314	הרוגים	סה"כ
15%	7%	5%	3656	1531	1741	פצועים קשה	
84%	93%	94%	20923	21618	29,777	פצועים קל	
100%	100%	100%	24,783	23,351	31,832	סה"כ	

* כולל נוסעי אופנוע ואופניים
 ** כולל נהגי רכב לא ידוע

לוח 8 נפגעים בתאונות דרכים לפי קבוצות גיל וחומרה

קבוצת גיל	חומרת פגיעה	נפגעים				התפלגות	
		נפגעים מ-17 בתי החולים הגדולים		סה"כ נפגעים ת"ד	נפגעים מ-17 בתי החולים הגדולים		
		רישום חומרה לפי חומרה	רישום חומרה לפי חומרה		רישום חומרה לפי חומרה	רישום חומרה לפי חומרה	
4-0	הרוגים	9	7	7	1%	1%	
	פצועים קשה	53	47	101	13%	6%	
	פצועים קל	971	697	695	87%	93%	
	סה"כ	1033	751	803	100%	100%	
14-5	הרוגים	16	10	10	1%	1%	
	פצועים קשה	178	164	396	21%	10%	
	פצועים קל	2142	1531	1495	79%	90%	
	סה"כ	2336	1705	1901	100%	100%	
19-15	הרוגים	27	19	19	1%	1%	
	פצועים קשה	188	161	346	14%	7%	
	פצועים קל	3022	2227	2151	85%	93%	
	סה"כ	3237	2407	2516	100%	100%	
24-20	הרוגים	43	25	25	1%	1%	
	פצועים קשה	233	205	485	13%	6%	
	פצועים קל	4549	3373	3274	87%	94%	
	סה"כ	4825	3603	3784	100%	100%	
44-25	הרוגים	83	54	54	1%	1%	
	פצועים קשה	483	429	1121	12%	5%	
	פצועים קל	11671	8550	8342	88%	95%	
	סה"כ	12237	9033	9517	100%	100%	
64-45	הרוגים	71	46	40	1%	1%	
	פצועים קשה	345	306	693	15%	7%	
	פצועים קל	5513	3937	3793	84%	92%	
	סה"כ	5929	4282	4526	100%	100%	
65+	הרוגים	61	45	46	3%	3%	
	פצועים קשה	229	204	479	31%	15%	
	פצועים קל	1536	1132	1017	66%	82%	
	סה"כ	1826	1381	1542	100%	100%	
סה"כ	הרוגים	314	202	204	1%	1%	
	פצועים קשה	1741	1,531	3,656	15%	7%	
	פצועים קל	29,777	21,618	20,923	84%	93%	
	סה"כ	31,832	23,351	24,783	100%	100%	

הסה"כ אינו מסתכם בגלל השמטה אחר ואינו נודע

* כולל נוסעי אופנוע ואופניים

** כולל נהגי רכב לא ידוע

